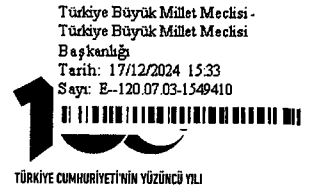

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-14108453

Konu : Soru Önergesi (7/18376)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/18376
GK 32

İlgi : 28.10.2024 tarihli ve 1519321 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan Yalova Milletvekili Sayın Tahsin BECAN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/18376 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/18376 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1F2CE607-5709-49A3-8C44-7B457CEEE4B6

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda tüm risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

2023 yılında yayınlanan “Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nda çocukların risklerden korunmalarına yönelik toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerin yürütülmesi ve çocukların risklerle karşı karşıya gelmemesi ve onlara yönelik güvenli alanların oluşturulmasına ilişkin eylemlere yer verilmiştir. Eylem planında yer verilen faaliyetler kurumlar arası iş birliği ile yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihmal ve istismardan korunmasına yönelik hizmetler; Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, İkincil Örselenmeyi Önlemeye Yönelik Hizmetler, Müdahale ve Rehabilitasyon Hizmetlerini kapsamaktadır.

Koruyucu ve önleyici hizmetler bağlamında yapılan çalışmalar:

- Bakanlığımızca her ilde Çocuklar Güvende Ekipleri oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini yürütmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.
- Ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla “Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi” uygulamaya konmuştur. Proje kapsamında SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir.
- 0-6 yaş aralığındaki çocukların bilişim teknolojileriyle uygun şekilde tanıştırılması ve dijital risklerden korunması amacıyla Bakanlığımızdan açılış izni alan özel kreş ve gündüz bakımevinden hizmet alan ebeveynler ile kreş ve gündüz bakımevi çalışanlarına “Bilişim Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli Kullanımı” başlıklı farkındalık eğitimleri verilmektedir.
- Ebeveynlerin gerçek oyun ve oyuncakların önemi konusunda farkındalıklarının artırılması ile oyun seçiminde ebeveynlere rehberlik sağlanması; kitapların çocukların gelişimi için önemi konusunda farkındalık sağlanması, oyunla ve kitapla doğru ve etkili zaman geçirilmesi teşvik edilerek dijital bağımlılığa karşı da koruyucu bir faktör oluşturulması amacıyla Oyuncak ve Kitap Seçiminde Ebeveyn Rehberi hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayınlanmıştır.
- Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde “Sosyal Medya Çalışma Grubu” oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kaldığı internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet

Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile iş birliği içerisinde müdahale etmektedir.

- Çocukları, ebeveynleri, çocuk alanında ya da çocuklarla çalışanları ve toplumu bilgilendirmek, bahsi geçen gruplarla iletişim kurulmasını ve farkındalık kazanımını sağlamak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY) isimli bir internet sitesi oluşturulmuştur. DUY internet sitesi ile yazılı, görsel, işitsel ve dijital yayınlardaki çocuklar açısından zararlı olabilecek içeriklerin Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan platformlara bildirilmesi, uzmanlarca incelenmesi ve bahse konu uygunsuz içeriklere ilişkin gerekli çalışmanın yapılabilmesi amaçlanmaktadır.
- 0-18 yaş grubu çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplardan korunması ve ailelere uygun içerikli kitap seçimi konusunda rehberlik edilmesi amacıyla, çocuklara yönelik basılı eserler içerik yönünden incelenmekte ve uygun içerikli kitap listesi oluşturulmaktadır. Oluşturulan liste Bakanlığımızın resmi sayfasında yayınlanmaktadır.
- Bakanlığımız tarafından 0-18 yaş aralığındaki çocukların ihmal, istismar ve şiddetten korunması, iyilik hallerinin artırılması, sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla kapsayıcı ve modüler bir eğitim programı hazırlanmaktadır. Programın ilk aşaması olarak 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modüller tamamlanmıştır. Program; “İhmal ve İstismarın Önlenmesi-Ebeveyn İçin Temel Bilgiler”, “Ebeveynlik”, “Gelişim”, “Duyarlı Bakım”, “Pozitif Disiplin”, “Günlük Rutinler”, Dijital Ebeveynlik”, “Etkileşimli Rutinler: Oyun Oynama ve Kitap Okuma” başlıklı modüllerden oluşmaktadır.

İkincil örselenmelerinin önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Çocuğa yönelik ihmal, istismar, şiddet vb. vakalarının önlenmesi, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin bir şekilde planlanması ve uygulanabilmesi, ilk andan itibaren çocuğun yüksek yararı doğrultusunda vaka yönetiminin doğru planlanması, sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi ve mağdur çocuk ve ailesinin ikincil örselenmelerinin önlenmesi amacıyla nitelikli eğitimler almış, deneyimli ve farklı meslek disiplininden gelmiş personelden oluşan 315 personelle Uzman Müdahale Ekipleri 81 ilde oluşturulmuştur.
- İstismara uğrayan ya da uğradığı düşünülen çocukların ikincil örselenmeleri önlemek amacıyla adli görüşmeleri ile adli ve psikiyatrik muayenelerinin yapıldığı, sosyal gereksinimlerinin karşılandığı Sağlık Bakanlığına bağlı Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) kurulmuştur. Çocuk İzlem Merkezlerinde Bakanlığımızda görevli sosyal çalışma görevlisi görevlendirilmiştir.

Müdahale ve Rehabilitasyon hizmetlerine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında;

- Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır.
- İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

Bakanlığımıza bağılı olarak hizmet veren çocuk bakım kuruluşları, bakım altında bulunan çocuk sayıları, çocuğa yönelik diğler hizmetler ve yararlanan çocuk sayılarını içeren kurumsal istatistiklerimiz <https://www.aile.gov.tr/sghd/istatistik-sayfalari/aylik-istatistik-bulteni/> internet adresinde ve Bakanlığımız sosyal medya hesaplarında yer almaktadır.

Diğler taraftan Bakanlığımızca Talep Azaltımı çalışmaları çerçevesinde Aile Eğitim Programı (AEP) ve Yeşilay iş birliğindeki Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitimleri kapsamında bağımlılık ile mücadelede farkındalık eğitimleri verilmektedir. Eğitimlerinin kapsamı genişletilerek madde bağımlılığı ile mücadele alanının yanı sıra alkol, tütün, kumar ve teknoloji bağımlılığı ile mücadele alanları da eklenmiştir.

Bakanlığımızca başlatılan Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı kapsamında, bağımlılıkla mücadele alanında 18 yaş üzeri bireylere, ailelerine ve yakınlarına ihtiyaç duydukları rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin standartları belirli şekilde gündüzlü bir hizmet modeli aracılığıyla sunulması hedeflenmektedir. Sosyal Uyum Süreci; bağımlılık problemi yaşayan/yaşamış bireylerin ve bu kapsamlı sorundan doğrudan etkilenen bağımlı bireylerin ailelerinin/yakınlarının topluma uyum sağlama girişimlerini içeren süreç olarak tanımlanmaktadır. Bu süreç, tıbbi psikososyal tedaviden ayrı olarak, toplumla bağlarını kaybetmiş olan bireyin meslek edinme, iş bulma, arkadaşları ve ailesiyle olan ilişkilerini geliştirme yoluyla topluma yeniden uyum sürecini kapsamaktadır.

Ayrıca Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planında (2024-2028) yer alan “Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı ve Aile Eğitim Programı kapsamında gençlere ve ailelerine kötü alışkanlıklar, bağımlılık, dijital kumar ile oyun bağımlılığı konusunda bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi” ve “Koruyucu hizmetler kapsamında, ruh sağlığı, bağımlılık sorunları yaşayan kişilerin aileleri/ bakım verenleri başta olmak üzere destek programları yaygınlaştırılması” faaliyetleri kapsamında sorumlu kurumlar tarafından çalışmalar yürütölmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğler konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.